

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 19. juni 2024

Sak 2024/525 - Oslo Maritime Kulturhavn - org.nr. 912 668 053 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabeth Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Oslo Maritime Kulturhavn (klager) søkte 30. august 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 23 394 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i e-post 27. september 2023 om en redegjørelse for hvorfor driftskostnadene i søknadsskjemaet oversteg driftskostnadene i årsregnskapet. Tilsynet ba også om en vurdering og avgrensning for kostnader knyttet til utleie av bygg/anlegg. Klager besvarte henvendelsen i e-post 1. oktober 2023 og foreslo en avgrensning av søknadsgrunnlaget på 29 562 kroner knyttet til utleie.
- (3) Lotteritilsynet avslo søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at klagers søknadsgrunnlag, etter avgrensning for kostnader som ikke er kompensasjonsberettiget, er under minstegrensen på 100 000 kroner ved forenklet modell. Tilsynet viser til at medlemsorganisasjonenes og andres bruk av klagers bygg/anlegg må anses som utleie, og at det derfor må avgrenses for 90 prosent av kostnadene knyttet til renovasjon, lys varme, drift og tjenester. Ifølge tilsynet må det også avgrenses for kostnader til renhold og honorarer til de som er ansvarlige for utleievirksomheten. Etter avgrensning for kostnader som etter tilsynets vurdering ikke er kompensasjonsberettiget, er klagers søknadsgrunnlag 87 984 kroner.
- (4) Klager påklaget vedtaket 9. januar 2024. Klager anfører at avkortningen på 90 prosent er for høy sett i lys av foreningens driftskostnader. Det vises til at medlemsorganisasjonene ikke betaler leie for bruk av skur 28, og at det som leies ut permanent, er to små kontorer på totalt ti kvadratmeter. Medlemsorganisasjonene betaler heller ikke leie for skur 29, og kostnader til strøm i dette lokalet er ikke knyttet til utleie. Klager erkjenner at avgrensningen skulle vært noe større enn angitt i e-post 1. oktober 2023, på grunn av kontorene som leies ut permanent i skur 28, men etter klagers vurdering vil en avgrensning på rundt 20 prosent være riktig.
- (5) Klager viser videre til at Oslo Maritime Kulturhavn er en paraplyorganisasjon som egentlig ikke har noen egen virksomhet bortsett fra Akershusstevnet. Det maritime kulturarbeidet utføres av medlemsorganisasjonene. Derfor betaler ikke

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

medlemsorganisasjonene for bruk av skur 28 og 29. De eneste som betaler leie er de som leier eksternt i helgene, og de som leier de to små kontorene i skur 28. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 4. april 2024 til Lotterinemnda for behandling. I innstillingen opprettholdt tilsynet grunnlaget for avslaget og viste også til at frivillig innsats ikke er en viktig del av klagers virksomheten.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (8) Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. Ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester jf. forskriften § 1.
- (9) Det gis ikke kompensasjon til drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder utleie av bygg, anlegg eller annen fast eiendom jf. forskriften § 6 bokstav d.
- (10) Det fremgår av forskriften § 4 annet ledd at søker i forenklet modell minst må ha 100 000 kroner i søknadsgrunnlag.
- (11) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (12) Oslo Maritime Kulturhavn sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.
- (13) Det følger av klagers vedtekter § 2 at klagers formål er
- «å samle organisasjoner som arbeider for vern og bruk av bevaringsverdige fartøyer med sikte på å drive en historisk havn på Nordre Akershuskai i Oslo».*
- (14) På klagers nettside er det oppgitt at foreningen har følgende medlemsorganisasjoner; Norsk Veteranskibsklub, Seilskøyteklubben Colin Archer, Den norske Veteranrednings-skøyte Forening, Norsk Motorskøyteklubb, KFUM Oslo Sjøkorps, Kystlaget Viken og Fartøylaget KNM Alta.
- (15) Klager har opplyst at Oslo Maritime Kulturhavn disponerer to skur på Nordre Akershus kai; skur 28 og 29. I tillegg disponerer klager et lager på Sjursøya.
- (16) Skur 28 er opplyst å inneholde verksted/lager, kjøkken, tre kontorer og et stort møterom/forsamlingsrom som leies ut i helgene. Den delen som leies ut i helgene er opplyst å utgjøre 60 prosent av arealet, og dette leies ut 42 dager i året. Ellers i uken brukes lokalene av medlemsorganisasjonenes foreningsvirksomhet i form av møter, kurs,

foredrag etc. To små kontorer på totalt ti kvadratmeter leies i tillegg ut permanent til eksterne i skur 28.

- (17) Skur 29 er opplyst av klager å inneholde et verksted som brukes av medlemsorganisasjonene, og verkstedet leies ikke ut til eksterne. Lokalet på Sjursøya er lager og leies heller ikke ut til eksterne. Medlemsorganisasjonene får bruke disse lokalene vederlagsfritt.
- (18) Klager har ikke opplyst om noen egen virksomhet, bortsett fra Akershusstevnet. I årsmeldingen er det oppgitt at klagers aktivitet i 2022 bestod av utleie, styremøter og arrangering av Akershusstevnet 2022.
- (19) Ovennevnte viser at klagers lokaler brukes både til utleie og til andre formål. Lotterinemnda har i tidligere saker lagt til grunn at en naturlig språklig forståelse av ordlyden i forskriften §7, jf. § 6 bokstav d, tilsier at det i slike tilfeller skal avgrenses mot de kostnader som gjelder utleie, men at andre kostnader kan kompenseres såfremt øvrige vilkår i forskriften er oppfylt.
- (20) Leieinntekter fra eksterne er i årsregnskapet for 2022 oppgitt å ha vært på til sammen 182 000 kroner, hvorav 164 000 kroner stammer fra utleie av selskapslokale og 18 000 kroner fra utleie av kontorene i skur 28. Driftskostnadene i 2022 var ifølge regnskapet på 229 013 kroner. Kostnadene knyttet til drift av lokalene er blant annet kostnader til renovasjon, lys og varme, renhold, generelle driftskostnader, kjøp av rørlegger tjenester samt provisjonskostnader til Kystlaget Viken som administrerer utleie.
- (21) Klager har selv foreslått en avgrensing på totalt 29 562 kroner, og har da avgrenset mot de kostnader som knytter seg til utleie til eksterne. Klager har ikke avgrenset mot kostnader knyttet til medlemsorganisasjonenes bruk av lokalene ettersom medlemmene ikke betaler vederlag for bruken.
- (22) Selv om klagers medlemsorganisasjoner får bruke klagers lokaler vederlagsfritt, er ikke dette i seg selv avgjørende for om utleiebegrepet kan anses oppfylt. Sett i sammenheng med medlemsorganisasjonenes aktivitet, vurderer imidlertid Lotterinemnda dette for å tale sterkt i retning av at medlemsorganisasjonenes bruk av klagers lokaler ikke kan anses som utleie i forskriftens forstand. Nemnda legger til grunn at medlemsorganisasjonene, i kraft av å være medlemmer hos klager, kan bruke lokalene til klager dersom de er ledige. Medlemsorganisasjonenes arbeid består videre, etter det opplyste, blant annet av drift hos Oslo Maritime Kulturhavn, og de er med å arrangere Akershusstevnet, har åpne dager på båtene, arrangerer foredrag, og utfører generelt maritimt kulturarbeid. Dette arbeidet må anses sentralt for å oppfylle klagers formål: å drive en historisk havn på Nordre Akershuskai i Oslo og å skape interesse for maritim kulturhistorie. Kostnadene i forbindelse med medlemsorganisasjonenes bruk av lokalene er derfor også i kjernen av klagers virksomhet, og kostnadene det er søkt om kompensasjon for må derfor anses å være knyttet til klagers frivillige aktivitet, jf. forskriften § 1. Klager får heller ikke vederlag for å stille sine lokaler til disposisjon for medlemsorganisasjonene, og dermed ikke inntekter som kan være med på å dekke inn omkostninger ved drift og vedlikehold av lokalene. Nemnda er etter dette kommet til at det i denne saken ikke er riktig å medregne medlemsorganisasjonenes vederlagsfrie bruk av klagers lokaler når det skal avgrenses for kostnader som er knyttet til utleie.

- (23) Lotterinemnda har derfor kommet til at medlemsorganisasjonenes bruk av klagers lokaler ikke er å anse som utleie i forskriftens forstand, og avgrensningen som skal foretas i saken må foretas kun ut fra eksternes leie av lokalene. Lotteritilsynet skulle med andre ord ikke avgrenset for medlemsorganisasjonenes aktivitet ved beregning av søknadsgrunnlaget, og klagers søknad kan dermed ikke avslås på grunnlag av at søknadsgrunnlaget er på under 100 000 kroner, jf. forskriften § 4 annet ledd.
- (24) Lotteritilsynet har i innstillingen 4. april 2024 foretatt en vurdering av klagers frivillige aktivitet. Tilsynet vurderer det slik at vilkårene som vedrører frivillig innsats i forskriften § 5 femte og åttende ledd ikke er oppfylt for klagers vedkommende. Lotterinemnda forstår det slik at tilsynet med dette anfører dette som et ytterligere grunnlag for å avslå klagers søknad. Nemda utelukker ikke at det kan være grunnlag for å avslå søknaden på dette grunnlaget, men finner ikke at saken er tilstrekkelig opplyst til at nemnda kan vurdere om vilkårene som knytter seg til klagers frivillige aktivitet er oppfylt. Dette gjelder særlig når avslagsgrunnlaget ikke var en del av det opprinnelige vedtaket av 20. desember 2023, som klager ikke har fått uttale seg om eller fått nødvendig kontradiksjon rundt. Etter nemndas vurdering er det mest hensiktsmessig at saken sendes tilbake til tilsynet for ny behandling, og at klager da får anledning til å uttale seg om det nye anførte grunnlaget for avslag.

Konklusjon

- (25) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal oppheves og sendes tilbake for ny behandling.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur